

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060202

DOM
2013-04-24
Stockholm

Mål nr
M 9874-12

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Östersunds tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2012-08-17 i mål nr M 1768-12, se bilaga

KLAGANDE

Ljusdalsverkens Bildelar AB

MOTPART

Länsstyrelsen i Gävleborgs län
801 70 Gävle

SAKEN

Auktorisation av bilskrotare

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 1064638

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Ljusdalsverkens Bildelar AB har i första hand yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska bevilja den sökta auktorisationen och slå fast att ingen bankgaranti ska tas ut för vare sig framtida miljöundersökning eller för förvaring av bilkarosser.

I andra hand har bolaget yrkat att länsstyrelsen endast ges rätt att kräva bankgaranti för de bilkarosser (avregistrerade fordon) som förvaras på Fastighet X.

Länsstyrelsen i Gävleborgs län har bestritt bolagets yrkanden.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Ljusdalsverkens Bildelar AB har anfört följande.

Det finns inte några asfalterade eller grusade ytor inom det avgränsade område som utgör verksamhetsområdet, d.v.s. industrilokalen på Fastighet X. Det rör sig endast om betonggolv, avgränsade med ytter- eller innerväggar. De mängder olja m.m. som en bil kan innehålla är så små att läckage genom betonggolv, yttervägg eller 100 meter över betonggolvet ner till annat våningsplan ner till pannrummet är en omöjlighet även vid rent sabotage. För övrigt skulle ett sådant orimligt läckage inte påverka marken på bolagets fastighet utan transporteras vidare utanför tomtgräns via rörsystemet.

Vid en visuell besiktning av hårdgjord yta (betong/asfalt/metall) är en pöl inomhus inte svår att upptäcka, och en besiktning samt sanering handlar endast om minuters arbete. Någon säkerhet kommer därför inte att behöva nyttjas. Kommunens inspektörer har möjlighet att stänga eller vitesförelägga verksamheten om överträdelser mot förmodan skulle ske. Detta i sig är fullkomligt tillräckligt som incitament.

Det är inte alla länsstyrelser som kräver denna säkerhet. Konkurrensmässiga skäl är därför också en orsak att inte kräva säkerheten.

Avseende andrahandsyrkandet finns det för närvarande endast en bilkaross på fastigheten. Summan av avregistrerade fordon kommer aldrig att överskrida 10 stycken.

Länsstyrelsen i Gävleborgs län har anfört följande.

Länsstyrelsen konstaterar att det i flera vägledande domar slagits fast att säkerheten för bilsrotare i normalfallet schablonmässigt ska bestämmas till 300 000 kr, varav 100 000 kr för iordningsställande av platsen och 200 000 kr för översiktliga markundersökningar. Därtill kommer 1 000 kr per bil som inte har färdigbehandlats enligt 26 § bilskrotningsförordningen. Klaganden har uppgivit att man i verksamheten inte avser att lagra några sådana fordon, varför länsstyrelsen har bestämt säkerheten till 300 000 kr.

Av vägledande avgöranden framgår inte vilka omständigheter som kan ligga till grund för en lägre säkerhet än schablonen. Däremot framgår av praxis att det finns fall då länsstyrelsen kan kräva en större säkerhet. Det är av vikt för en enhetlig rättstillämpning att de schabloner som har fastställts av Mark- och miljööverdomstolen tillämpas i normalfallet. I ärendet har inte framkommit något som gör att det inte skulle vara motiverat att kräva säkerhet enligt schablonen.

Enligt länsstyrelsen kan det, trots försiktighetsvillkor, ändå inträffa oförutsedda händelser i verksamheten. Dessa kan i sig innebära en risk för förorening. Även när verksamheten fungerar optimalt kan såväl byggnader som mark förorenas. Med översiktlig markundersökning ska inte enbart förstås undersökning av marken, utan även undersökning av byggnader ska inkluderas i detta begrepp.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Länsstyrelsen i Gävleborgs län har avslagit en ansökan från Ljusdalsverkens Bildelar AB om auktorisation som bilskrotare. Avslagsbeslutet har grundats på att länsstyrelsen ställt krav på att bolaget skulle ställa säkerhet om i vart fall 300 000 kr, och att bolaget meddelat att det inte hade för avsikt att ställa någon säkerhet.

Huvudfrågan i målet är huruvida det finns lagligt stöd för länsstyrelsen att neka auktorisation redan på den grunden att en sökande vägrar att efterkomma ett krav på att ställa säkerhet.

Bilskrotningsförordningen (2007:186), som i de nu aktuella delarna har meddelats med stöd av 15 kap. 24 § miljöbalken, innehåller i 3–7 §§ bestämmelser om auktorisation av bilskrotare. Förutsättningarna för att enligt förordningen beviljas auktorisation finns i 4 §. Där nämns inget om ställande av säkerhet. En bestämmelse om ställande av säkerhet finns däremot i 35 §. Enligt den bestämmelsen får länsstyrelsen i det enskilda fallet besluta att en auktoriserad bilskrotare ska ställa säkerhet för fullgörandet av sådana åtgärder för att ställa i ordning platsen för bilskrotningen som i den händelse att verksamheten upphör kan åligga bilskrotaren enligt miljöbalken eller föreskrifter meddelade med stöd av balken. Bestämmelsen kan enligt sin ordalydelse bara tillämpas i fråga om en bilskrotare som redan är auktoriserad.

Bilskrotningsförordningen innehåller alltså inte något stöd för att neka en sökande auktorisation enbart på den grunden att denne vägrar att ställa säkerhet. Ett beslut om auktorisation måste emellertid betraktas som ett beslut om godkännande. Enligt 16 kap. 3 § miljöbalken får tillstånd, godkännande eller dispens enligt balken eller enligt föreskrifter meddelade med stöd av balken för sin giltighet göras beroende att den som avser att bedriva verksamheten ställer säkerhet för kostnaderna för avhjälpande av miljöskada och de andra återställningsåtgärder som verksamheten kan föranleda. Bestämmelsen ger länsstyrelsen laglig möjlighet att ställa ett krav på säkerhet. Kravet kan inte anses obefogat (jfr MÖD 2010:16 och 2011:21).

Även om länsstyrelsen inte har åberopat 16 kap. 3 § miljöbalken så finns det stöd för länsstyrelsens beslut i den bestämmelsen. Bolagets överklagande ska därför avslås.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Lars Dirke, tekniska rådet Anna-Lena Rosengården samt hovrättsråden Henrik Runeson, referent, och Vibeke Sylten (skiljaktig).

Skiljaktig mening, se nästa sida.

Föredragande har varit Olof Ekström.

Skiljaktig mening

Hovrättsrådet Vibeke Sylten är av skiljaktig mening och anför.

Länsstyrelsen har som skäl för avslag av ansökan anført att en borgensförbindelse av bank utgör ett särskilt villkor för auktorisation, vilket inte är riktigt. Jag delar majoritetens uppfattning att bilskrotningsförordningen inte innehåller något stöd för att neka en sökande auktorisation enbart på den grunden att denne vägrar att ställa säkerhet. Länsstyrelsens beslut är från dessa utgångspunkter således inte lagligen grundat. Däremot finns stöd i praxis för att säkerheten, om sådan ska ställas enligt 35 §, bör uppgå till ett visst schabloniserat belopp (se av majoriteten åberopade rättsfall).

När det gäller frågan om andra bestämmelser än bilskrotningsförordningens nu kan och bör tillämpas som skäl för ett avslagsbeslut i frågan om auktorisation gör jag följande bedömning.

Auktorisationsprövningen tar sikte på den som avser att bedriva bilskrotningsverksamhet, dvs. verksamhetsutövaren. Anläggningar för yrkesmässigt omhändertagande av uttjänta bilar enligt bilskrotningsförordningen är s.k. C- anläggningar, dvs. verksamheten som sådan omfattas enbart av anmälningsplikt till kommunal nämnd. En tillämpning av 16 kap. 3 § miljöbalken i ett ärende om auktorisation överensstämmer enligt min mening mindre väl med systematiken i regelverket, även mot bakgrund av att frågan om säkerhet särskilt reglerats i 35 § bilskrotningsförordningen.

Länsstyrelsen har, som framgått ovan, gjort en alltför snäv bedömning när den prövat frågan om auktorisation kan ges och meddelat avslag på felaktiga grunder. Under alla förhållanden bör därför, enligt min mening, den fullständiga prövningen av auktorisationsansökan och hur frågan om en eventuell säkerhet ska hanteras i detta enskilda fall göras av länsstyrelsen som första instans och inte av Mark- och miljööverdomstolen.

Med undanröjande av mark- och miljödomstolens dom återförvisar jag därför målet till länsstyrelsen för förnyad prövning.

Rättelse/komplettering

Dom, 2012-08-17

Rättelse, 2012-08-27

Beslutat av: rådmannen Lars-Göran Bennmarker

Domstolens dom 2012-08-17 rättas enligt 17 kap 15 § rättegångsbalken på det sättet att på sidan 1 ändras motpart från Ljusdals kommun, Myndighetsnämnden, till Länsstyrelsen i Gävleborgs län

ÖSTERSUNDS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2012-08-17
meddelad i
Östersund

Mål nr M 1768-12

KLAGANDE

Ljusdalsverkens Bildelar AB

MOTPART

Ljusdals kommun
Myndighetsnämnden
827 80 Ljusdal

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens i Gävleborgs län beslut 2012-06-07 i ärende nr 205-6058-11, se
bilaga 1

SAKEN

Ansökan om auktorisation av bilskrotare

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 157602

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 708 831 28 Östersund	Storgatan 6	063-15 06 00 E-post: mmd.ostersund@dom.se	063-15 06 88	måndag – fredag 08:00-16:00

YRKANDEN M.M.

LjUSDALSVERKENS Bildelar AB har yrkat i första hand att mark- och miljödomstolen bifaller bolagets ansökan om auktorisation utan säkerhet i form av bankgaranti och i andra hand med säkerhet i form av bankgaranti baserat på antal bilkarosser som förvaras hos bolaget.

LjUSDALSVERKENS Bildelar AB har anfört i huvudsak följande. All verksamhet kommer att ske inomhus på betonggolv. Det kommer inte att ske någon förvaring av bilar/karosser utomhus. All sanering kommer att ske inomhus. På grund av detta faller kravet på bankgaranti avseende täckande av kostnader för markundersökning gällande föroreningar vid ett framtida avvecklande. Det kan inte anses som skäligt att en markundersökning av betonggolv inomhus ska behöva täckas av en hög bankgaranti. Då kommunen har tillsynsplikt av fastigheten så kan auktorisationen återkallas om skrotbilar/karosser skulle påträffas utomhus inom fastigheten. Detta i sig är en tillräcklig begränsning av bolagets möjligheter att bedriva verksamhet på ett konkurrensmässigt sätt. Det kommer inte att förvaras ett lager av demonteringsobjekt på fastigheten utan inkomna bilar saneras och destrueras omgående. I dagens marknad sker en stor del av försäljningen via internet och kundkretsen är rikstäckande. Bolagets konkurrenter i län där bankgaranti inte brukas får således en konkurrensfördel. Regleringen om bankgaranti är inte lagstadgad i Sveriges riksdag utan är en lokal förordning som spridits från län till län utan juridisk förankring.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen delar länsstyrelsens bedömning. En säkerhet baserad endast på antalet fordon i lager uppfyller enligt mark- och miljödomstolen inte kravet på säkerhet. Vad bolaget anfört ändrar inte denna bedömning. Överklagandet ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se **bilaga 2** (DV427)

Överklagande senast den 7 september 2012. Prövningstillstånd krävs.

På mark- och miljödomstolens vägnar

Lars-Göran Benmarker

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Lars-Göran Benmarker, ordförande, och tekniska rådet Lars Edlund. Föredragande har varit beredningsjuristen Paulina Rautio.